AmCham Moldova
fighting for your business

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Către: **Vladislav COJUHARI**
Ministrul Justiției

Natalia MOGOL
Directoare adjunctă
Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

Nr. 143 din 7 octombrie 2026

Ref.: Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe

Stimate Domnule Ministru,
Stimată Doamnă Director Adjunct,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova" (în continuare „AmCham Moldova").

Prin prezenta scrisoare, supunem atenției Dumneavoastră comentariile AmCham Moldova asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

AmCham Moldova susține armonizarea deplină a legislației cu acquis-ul UE și recunoaște beneficiile unui cadru mai transparent de gestiune colectivă, dar atrage atenția asupra următoarelor chestiuni:

1. **Lista echipamentelor și suporturilor materiale supuse remunerației compensatorii pentru copie privată**

În ceea ce privește modificările propuse la art. 71 alin. (4) și art. 72 alin. (4) din Legea nr. 230/2022 (pct. 37 și 38 din proiect), observăm că la nivelul Uniunii Europene nu este stabilită o listă unică a echipamentelor și suporturilor materiale pentru care se achită remunerație compensatorie pentru copia privată sau pentru reprografiere și nici o periodicitate unică obligatorie pentru revizuirea acestor liste.

Statele-membre sunt libere să stabilească listele și periodicitatea revizuirii acestora, respectând principiile prevăzute de cadrul normativ și jurisprudența comunitară. Astfel, remunerația compensatorie trebuie să fie legată de utilizarea efectivă sau prezumată în mod justificat a echipamentului ori suportului material pentru copia privată sau reprografiere, după caz, și de prejudiciul estimat pentru titularii de drepturi. Dacă evaluarea documentată indică absența utilizării relevante sau un prejudiciu neglijabil, includerea ori menținerea categoriei respective în listă trebuie justificată în mod distinct.

Abordarea Republicii Moldova, în care lista echipamentelor și suporturilor materiale pentru care se achită remunerație compensatorie pentru copia privată sau pentru reprografiere este stabilită în lege sau prin hotărâre de Guvern, urmează modelul statelor-membre precum Cehia, Grecia, Letonia, Slovacia, Portugalia, Italia, Spania, Polonia, Estonia, Cipru, Lituania. Avantajul acestui model constă în natura sa democratică și previzibilitatea juridică.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Condițiile premergătoare revizuirii unei liste includ:

a) Consultarea publică a persoanelor interesate (asociațiile de business/importatorii/distribuitorii/utilizatorii, organizațiile de gestiune colectivă/titularii de drepturi, asociațiile pentru protecția consumatorilor/consumatorii);
b) Evaluarea tehnică și economică (Italia), studiu de piață a comportamentului consumatorilor (Olanda, Austria, Franța, Belgia).

Revizuirea listelor se face *ad hoc* (majoritatea statelor-membre) sau cu o periodicitate de 3 ani (România, Italia, Danemarca) și 5 ani (Suedia).

În acest context, se propun următoarele modificări la art. 71 alin. (4) și art. 72 alin. (4) din Legea nr. 230/2022 (pct. 37 și 38 din proiect):

a) Frecvența modificării listei – nu mai des de o dată la trei ani, cu excepția cazurilor în care sunt documentate schimbări semnificative ale pieței sau ale tehnologiei. O reexaminare la fiecare trei ani este, în general, mai credibilă decât un sistem exclusiv *ad hoc*. Această frecvență:
    a. este compatibilă cu frecvența negocierii și aprobării metodologiilor de colectare și plată a remunerațiilor (art. 102 alin. (3) din Legea nr. 230/2022);
    b. reflectă mai fidel pasul progresului tehnologic;
    c. asigură previzibilitatea și stabilitatea juridică necesară mediului de afaceri;
    d. reduce efortul administrativ (Parlament, Guvern, AGEPI, părțile interesate) necesar pentru consultarea publică și revizuirea listei.
b) Orice solicitare sau propunere de modificare a listei trebuie să fie argumentată și însoțită de datele și analizele care justifică modificarea, indiferent dacă este formulată de autori, titulari de drepturi, utilizatori, organizații de gestiune colectivă sau AGEPI
c) Orice modificare a listei poate fi efectuată numai după **consultare publică** cu organizațiile de gestiune colectivă (OGC), asociațiile producătorilor/importatorilor, comercianții cu amănuntul, atunci când este cazul, precum și reprezentanții consumatorilor și ai utilizatorilor profesioniști, cu respectarea cerințelor aplicabile ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative si ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.
d) Orice modificare a listei trebuie să acopere doar echipamentele și suporturile materiale care sunt utilizate **în mod obișnuit** sau **sunt susceptibile de a fi utilizate** pentru copiere privată sau reprografiere, după caz. Această utilizare trebuie confirmată de o bază empirică documentată, inclusiv date privind utilizarea în scop de copiere/reprografiere, analiza substituibilității produselor, proporția utilizării private față de cea profesională, efectele măsurilor tehnice de protecție (DRM) și ale licențierii, prejudiciul probabil și motivele includerii sau excluderii fiecărei categorii de produse.

2.1. Entitățile de gestiune independentă (art. 86^1-86^2, 107^1)

Proiectul introduce o categorie nouă, comercială, de administrare a drepturilor – entitățile de gestiune independentă (EGI) – care funcționează în paralel cu organizațiile de gestiune colectivă (OGC), dar sub un regim de supraveghere mai ușor: înscriere pe o listă AGEPI (nu avizare), obligații de transparență mai

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

reduse decât raportul anual detaliat impus OGC la art. 96, și un mecanism de control declanșat doar la sesizare (art. 107[1]), spre deosebire de supravegherea continuă a OGC.

Susținem principiul liberei alegeri a titularilor de drepturi între gestiune individuală, colectivă și EGI (art. 67 alin. (1)).

Semnalăm însă riscul ca entități cu activitate comercială similară OGC să opteze pentru statutul de EGI tocmai pentru a evita cerințele mai stricte de transparență și control, ceea ce dezavantajează OGC conforme și creează condiții de concurență inegale între operatori care prestează, în fapt, același tip de serviciu către utilizatori.

Recomandare: alinierea obligațiilor de transparență și raportare ale EGI la cele impuse OGC (cel puțin un raport anual echivalent celui de la art. 96), proporțional cu volumul gestionat, pentru a menține un câmp concurențial echitabil.

2.2. Dreptul conex al editorilor de publicații de presă (art. 46[1]-46[2])

Conținutul dreptului nou (art. 46[1]). Proiectul (pct. 21) introduce un Capitol VII[1] nou în Legea nr. 230/2022, care acordă editorului unei publicații de presă un drept patrimonial exclusiv de a autoriza sau interzice, față de furnizorii de servicii online de partajare de conținut, (a) reproducerea – directă sau indirectă, temporară sau permanentă, în orice formă – și (b) punerea la dispoziția publicului a propriilor publicații de presă, astfel încât acestea să poată fi accesate individual, oricând și de oriunde. În practică, orice platformă, agregator de știri sau serviciu de monitorizare media care preia, indexează sau afișează fragmente din publicații de presă moldovenești intră sub incidența acestui drept.

Exceptarea "extraselor foarte scurte" rămâne totuși incertă. Art. 46[1] alin. (2) exclude de la aplicarea dreptului: utilizarea în scop privat/necomercial, hyperlink-urile simple și "utilizarea unor cuvinte individuale sau a unor extrase foarte scurte dintr-o publicație de presă". Directiva (UE) 2019/790 (art. 15) lasă statelor membre să nu definească exact ce înseamnă "extras foarte scurt", iar proiectul urmează această abordare – fără prag cantitativ (număr de caractere/cuvinte) sau calitativ.

Aceasta este principala sursă de incertitudine contractuală: un agregator sau un serviciu de monitorizare media nu poate ști, la momentul afișării unui titlu și a unui rezumat de două-trei propoziții, dacă se află sau nu sub incidența dreptului, până nu se conturează o practică administrativă sau judiciară – proces care, în alte state UE, a durat ani și a implicat litigii costisitoare.

Experiența altor state care au transpus deja art. 15 din Directiva 2019/790 arată riscurile concrete pentru operatorii mici și mijlocii: în Franța — prima jurisdicție care a transpus art. 15, prin Legea din 24 iulie 2019 — Autoritatea de concurență (*Autorité de la concurrence*) a sancționat Google, la 13 iulie 2021, cu 500 milioane EUR pentru nerespectarea măsurilor provizorii dispuse anterior (decizia 20-MC-01 din 9 aprilie 2020), care îi impuneau să negocieze cu bună-credință cu editorii și agențiile de presă și să le prezinte oferte de remunerare transparente, însoțite de informațiile necesare evaluării lor. Cazul ilustrează dezechilibrul de negociere dintre editorii mici/mijlocii și platformele mari în absența unor criterii clare de remunerare stabilite din start.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Acest exemplu arată că principalul cost nu este taxa în sine, ci **incertitudinea și durata negocierilor** în lipsa unei metodologii, situație pe care operatorii mici și mijlocii din Republica Moldova, spre deosebire de marile platforme internaționale, nu și-o pot permite.

Compensația echitabilă (art. 46¹ alin. (6) și art. 46²). Legea prevede că autorii operelor încorporate într-o publicație de presă au dreptul la "o parte corespunzătoare" din veniturile obținute de editor, "având în vedere principiul libertății contractuale și cel al unui echilibru just între drepturile și interesele părților" – o formulare deliberat generală, preluată din directivă, dar fără mecanism național de calcul sau plafon. Art. 46² adaugă un drept distinct la compensație echitabilă în cazul cesiunilor către editor, aplicabil și excepțiilor de la dreptul cedat.

Recomandări:
-Stabilirea, prin norme metodologice sau prin ghid AGEPI, a unui **prag orientativ** pentru "extras foarte scurt" (de exemplu, număr de caractere sau proporție din text), pentru a oferi operatorilor un reper practic de conformare;

-Instituirea unei proceduri de mediere sau arbitraj accesibile înainte de litigiu, pentru situațiile în care editorul și platforma/agregatorul nu ajung la un acord privind compensația pentru a evita ca operatorii mici să fie forțați fie să accepte condiții dezavantajoase, fie să întrerupă serviciul ;

-Clarificarea explicită a faptului că serviciile de monitorizare media care operează în baza unor licențe sau abonamente distincte cu editorii nu sunt afectate suplimentar de noul drept, pentru a evita dubla plată.

3. Gestiunea colectivă extinsă și impactul asupra utilizatorilor de conținut
Prevederea pct. 39-40 (art. 74 alin. (2), (2¹) și art. 75 alin. (2)) stabilesc că, dacă un autor sau titular de drepturi nu a încredințat gestiunea drepturilor sale unei OGC, **se consideră automat** că OGC care gestionează drepturi din aceeași categorie are dreptul să le gestioneze în numele său, pentru retransmisie și retransmisie prin cablu. Titularul și operatorul de retransmisie au aceleași drepturi și obligații ca și în cazul unui mandat explicit, iar revendicarea drepturilor de către titularul neafiliat se face într-un termen de 3 ani.

Impactul asupra utilizatorilor (operatori de cablu, platforme de retransmisie): aceștia sunt obligați să achite remunerația către OGC inclusiv pentru titulari de drepturi care nu au aderat niciodată la acea OGC, fără posibilitatea de a verifica independent mandatul real. Acest mecanism (gestiune colectivă extinsă, standard în dreptul UE) reduce riscul juridic al utilizatorului față de titularii neînregistrați, dar transferă costul de administrare și incertitudinea privind identificarea corectă a beneficiarilor către OGC, ale căror evidențe de repartiție nu sunt întotdeauna publice înainte de raportul anual.

Recomandare: completarea art. 74 și 75 cu obligația OGC de a publica și actualiza periodic o listă a categoriilor și repertoriilor pentru care acționează în regim de gestiune extinsă, astfel încât utilizatorii (operatorii de retransmisie) să poată verifica înainte de contractare aria efectivă de acoperire, reducând riscul de plată dublă sau de contestare ulterioară.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

4. Costuri noi pentru bibliotecile de drept privat

Prevederea: pct. 42 (art. 77, nou) introduce dreptul la remunerație pentru împrumutul public de opere prin biblioteci. Pentru bibliotecile de drept public (inclusiv cele din instituțiile de învățământ public), remunerația se compensează din bugetul de stat prin Ministerul Culturii. Pentru bibliotecile de drept privat, cuantumul remunerației se stabilește printr-o metodologie negociată între utilizatori și OGC, conform procedurii de la art. 99-101.

Impactul: bibliotecile private (inclusiv cele aparținând unor instituții de învățământ privat, care nu se încadrează la excepția din art. 77 alin. (2)) vor suporta un cost nou, al cărui cuantum rămâne necunoscut până la finalizarea metodologiei – un act secundar care nu este încă elaborat. Această asimetrie de tratament (stat vs. privat) introduce o formă de dezavantaj competitiv pentru bibliotecile și instituțiile de învățământ private față de cele publice.

Recomandare: ca proiectul de hotărâre de Guvern privind remunerația pentru împrumutul public efectuat de bibliotecile de drept public (menționat la art.77 alin. (3)) să fie elaborat și pus în consultare publică concomitent cu proiectul de lege, astfel încât operatorii privați din domeniu să aibă un reper pentru metodologia remunerației pentru împrumutul public efectuat de bibliotecile de drept privat și să cunoască impactul financiar real înainte de adoptarea legii, nu ulterior.

5. Remunerațiile achitate OGC și plata directă către autori

Prevederea: pct. 52-53 (art. 96 și 97) extind semnificativ conținutul raportului anual de transparență al OGC. Noul art. 96 alin. (2)-(2^1) obligă fiecare OGC să raporteze, pe categorii de drepturi și tipuri de utilizări: veniturile din drepturi, costurile de exploatare și finanțare (inclusiv comisionul de gestiune reținut), sumele repartizate și plătite titularilor, frecvența plăților, sumele colectate dar nerepartizate și motivele nerepartizării, precum și sumele primite/plătite în raport cu alte OGC. Această transparență sporită este direct relevantă pentru verificarea faptului că remunerațiile achitate de utilizatori OGC ajung efectiv la autori.

Susținem extinderea cerințelor de transparență de la art. 96 – acestea răspund direct preocupării ca sumele colectate de la utilizatori (mediul de afaceri fiind, în marea majoritate a cazurilor, plătitorul remunerațiilor către OGC) să fie repartizate corect și la timp autorilor, și nu reținute nejustificat la nivelul organizației de gestiune.

Totodată, atenționăm asupra capacității administrative a OGC mai mici de a respecta noile cerințe de raportare până la termenul de 1 ianuarie 2028 (art. II alin. (1) lit. a) din proiect); o raportare superficială sau formală ar submina scopul transparenței și ar menține opacitatea actuală privind traseul remunerațiilor.

Propunem ca art. 96 să fie completat cu obligația OGC de a face public, cel puțin la cererea plătitorului (utilizatorului), procentul efectiv din remunerația colectată care ajunge la autori după deducerea comisionului de gestiune și a reținerilor pentru scopuri sociale/culturale/educaționale (art. 96 alin. (2^1) pct. 2 și pct. 3 lit. f)) – un indicator agregat, ușor de urmărit de plătitori dar și autori, dincolo de raportul anual detaliat, dar mai puțin accesibil.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Cu privire la plata directă către autori, art. 67 alin. (1) menține dreptul titularilor de a-și exercita drepturile patrimoniale individual, prin gestiune colectivă (OGC) sau prin entități de gestiune independentă.

Recomandăm ca autoritățile să clarifice, prin ghid de aplicare, că utilizatorii pot achita remunerația direct autorului atunci când acesta face dovada gestiunii individuale a drepturilor sale, fără a fi obligați să tranziteze plata printr-o OGC în cazurile care nu intră sub incidența gestiunii colective obligatorii sau extinse (art. 70, 78 și, respectiv, art. 74-75 din lege).

6. Gestiunea individuală a drepturilor
În contextul intervenției propuse asupra Legii, solicităm respectuos analiza oportunității examinării unei propuneri noi, precum urmează:

În practică există furnizori de muzică pentru mediul de afaceri, care dețin sau gestionează în mod legitim drepturile asupra unui repertoriu determinat și care acordă utilizatorilor **licențe directe** pentru utilizarea acestuia. Titularii drepturilor respective pot opta pentru gestiunea individuală și își pot retrage repertoriul din mecanismele de gestiune colectivă în cazurile în care legea permite acest lucru.

Într-o asemenea situație, utilizatorul poate avea un contract direct cu titularul drepturilor sau cu persoana autorizată de acesta, poate achita contractual remunerația pentru utilizarea repertoriului și poate utiliza exclusiv repertoriul respectiv.

Cu toate acestea, actualul art. 70 alin. (2) lit. c), coroborat cu cu art. 73 alin. (3), conduce la concluzia că, pentru remunerația unică echitabilă datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme p***entru comunicarea publică a fonogramelor publicate în scop comercial***, gestiunea colectivă rămîne obligatorie chiar și atunci cînd titularii drepturilor au optat pentru gestiunea individuală, iar utilizatorul a reglementat direct cu aceștia utilizarea și remunerarea repertoriului respectiv.

Considerăm că această soluție creează o contradicție cu principiul libertății de alegere a modalității de gestiune a drepturilor, principiu care este consolidat inclusiv prin modificările propuse la art. 67. Din conținutul proiectului rezultă că el urmărește în continuare dezvoltarea posibilității titularilor de a-și exercita drepturile individual, prin OGC sau prin entități de gestiune independentă.

Într-o opinie, atunci cînd titularii drepturilor asupra unui repertoriu determinat au optat pentru gestiunea individuală, iar utilizatorul poate demonstra că a obținut direct drepturile necesare și a reglementat remunerația datorată pentru utilizarea respectivă, nu există o justificare suficientă pentru obligarea aceluiași utilizator să contracteze suplimentar cu o OGC.

Propunem eliminarea caracterului obligatoriu al intermedierii prin OGC în situația în care drepturile și remunerația aferente repertoriului utilizat sînt gestionate individual, iar utilizatorul poate demonstra acest fapt.

În acest sens, propunem examinarea de principiu a următoarei soluții legislative:

Se propune modificarea art. 70 alin. (2) lit. c) după cum urmează:

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

„c) dreptul artiștilor interpreți sau executanți și al producătorilor de fonograme la remunerația unică echitabilă pentru radiodifuzarea sau orice comunicare publică a fonogramelor publicate în scop comercial, în condițiile art. 73, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 73 alin. (3^1);"

Se propune completarea art. 73 cu alineatele (3^1)-(3^2) cu următorul conținut:
„(3^1) Prin derogare de la art. 70 alin. (1) și alin. (2) lit. c), gestiunea colectivă obligatorie nu se aplică în privința fonogramelor determinate pentru care titularii dreptului la remunerația prevăzută la alin. (1), personal sau prin intermediul unei persoane autorizate în mod expres în acest scop, au optat pentru gestiunea individuală și au reglementat prin contract cu utilizatorul plata remunerației unice echitabile pentru utilizarea respectivă.
(3^2) Utilizatorul care invocă prevederile alin. (3^1) are obligația de a deține acte care permit identificarea repertoriului utilizat și confirmă dreptul persoanei cu care a contractat de a gestiona drepturile și de a încasa remunerația prevăzută la alin. (1) în numele tuturor categoriilor de titulari îndreptățiți. "

Considerăm că o asemenea soluție ar menține integral dreptul la remunerația unică echitabilă prevăzut de art. 73, dar ar elimina situația în care utilizatorul care a reglementat deja direct și demonstrabil utilizarea unui repertoriu determinat este obligat să achite suplimentar o remunerație unei OGC pentru același repertoriu.

Totodată, soluția ar păstra mecanismul gestiunii colective obligatorii pentru toate situațiile în care utilizatorul nu poate identifica titularii, nu poate demonstra existența gestiunii individuale sau utilizează repertorii care continuă să fie gestionate colectiv.

7. Termene de implementare și perioadă de tranziție
Art. II din proiect stabilește trei momente diferite de intrare în vigoare:

Moment	Prevederi vizate
Data publicării în Monitorul Oficial	Executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 7/2025 și regulile de guvernanță internă a OGC
1 ianuarie 2028	Noul raport anual de transparență (art. 96)
Data aderării Republicii Moldova la UE	Majoritatea amendamentelor de transpunere (gestiune extinsă, licențe multiteritoriale, entități de gestiune independentă, drept conex presă etc.)

Această eșalonare este binevenită pentru că oferă timp de pregătire, însă doar termenul de la 1 ianuarie 2028 este fix; pentru restul amendamentelor, intrarea în vigoare depinde de data aderării la UE, care nu este cunoscută în prezent. Această incertitudine face dificilă planificarea investițiilor și a proceselor interne de conformare de către operatorii afectați (OGC, EGI, radiodifuzori, biblioteci, platforme online).

Recomandare: stabilirea, pentru fiecare grup de prevederi legate de data aderării, a unui termen minim de preaviz (de ex. minimum 12 luni de la data la care aderarea devine certă/oficial confirmată) înainte de intrarea efectivă în vigoare, pentru a oferi operatorilor economici un interval de conformare previzibil, indiferent de calendarul exact al aderării.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Recomandări sistematizate

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
1	Art. 71 alin. (4), art. 72 alin. (4)	"Această listă poate fi modificată o dată pe an, la propunerea AGEPI sau urmare solicitării argumentate a cel puțin unui utilizator sau a unei organizații de gestiune colectivă, ținând cont de progresul tehnologic, de diversificarea constantă a mijloacelor de reproducere, precum și de alți factori relevanți"	AmCham propune păstrarea alin. (4) din art. 71 și 72 în redacția actuală, cu completarea acestor articole cu următoarele aliniate noi: **La art. 71:** „(4[1]) Lista prevăzută la alin. (4) se reexaminează de AGEPI în cazul în care intervin schimbări semnificative ale tehnologiilor de reproducere, ale practicilor de consum sau ale altor factori care pot influența utilizarea echipamentelor și suporturilor materiale pentru realizarea copiilor private, dar nu mai des decât o dată la 3 ani. (4[2]) Reexaminarea listei se inițiază din oficiu de către AGEPI sau la solicitarea motivată a unui utilizator, a unei asociații reprezentative a utilizatorilor, a unei organizații de gestiune colectivă sau a unei entități de gestiune independente. (4[3]) Solicitarea de reexaminare se depune la AGEPI și conține, după caz, propunerea de includere, excludere sau modificare a unei poziții din listă, precum și argumentele, datele și analizele care justifică propunerea. (4[4])La reexaminarea listei, AGEPI efectuează sau solicită inițiatorului modificării listei efectuarea unei evaluări tehnice, economice și de

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
			piață. Evaluarea ia în considerare, în special: a) probabilitatea și amploarea utilizării echipamentului sau suportului material de către persoane fizice pentru realizarea copiilor private; b) prejudiciul cauzat sau care ar putea fi cauzat titularilor de drepturi prin realizarea copiilor private, fără a se lua în calcul prejudiciul minim; c) proporția utilizării private în raport cu utilizarea profesională sau comercială; d) existența unor produse, echipamente sau servicii substituibile; e) efectele măsurilor tehnice de protecție și ale modalităților de licențiere asupra realizării copiilor private; f) datele privind evoluțiile tehnologice, practicile de consum și riscurile de copiere asociate categoriei de produse examinate; g) faptul că reproducerile realizate din surse ilicite nu se iau în considerare. (4^5) În listă se includ numai echipamentele și suporturile materiale care sunt puse la dispoziția persoanelor fizice și sunt utilizate în mod obișnuit sau sunt susceptibile să fie utilizate în mod rezonabil pentru realizarea copiilor private. Simpla capacitate tehnică de reproducere sau de stocare, examinată izolat și fără legătură cu utilizarea probabilă

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
			de către persoane fizice, nu constituie un temei pentru includerea în listă. (4^6) La elaborarea propunerii de modificare a listei, AGEPI organizează consultări publice, în condițiile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, cu autorii și alți titulari de drepturi, reprezentanții acestora, inclusiv organizațiile de gestiune colectivă și entitățile de gestiune independente, utilizatorii și asociațiile lor reprezentative, producătorii, importatorii, distribuitorii și asociațiile pentru protecția consumatorilor. (4^7) În termen de 60 de zile lucrătoare de la expirarea termenului pentru consultări publice, AGEPI publică raportul de sinteză și analiza care fundamentează propunerea, inclusiv motivele includerii, menținerii, modificării sau excluderii fiecărei categorii de echipamente ori suporturi materiale. În cazul în care apreciază necesară modificarea listei, AGEPI prezintă Guvernului propunerea motivată de proiect de lege pentru modificarea anexei la prezenta lege. Refuzul motivat al AGEPI de a promova modificarea listei poate fi contestat în condițiile Codului administrativ."

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
			La art. 72: „(4[1]) Lista prevăzută la alin. (4) se reexaminează de AGEPI în cazul în care intervin schimbări semnificative ale pieței, ale tehnologiilor de reprografiere sau ale altor factori care pot influența utilizarea echipamentelor și suporturilor materiale pentru reprografiere, dar nu mai des decât o dată la 3 ani. (4[2]) Reexaminarea listei se inițiază din oficiu de către AGEPI sau la solicitarea motivată a unuia unei organizații de gestiune colectivă, a unei entități de gestiune independente, a unui utilizator, inclusiv a unui producător, a unui importator, a unui centru de copiere, sau a unei asociații reprezentative a utilizatorilor, producătorilor, importatorilor sau a centrelor de copiere. (4[3]) Solicitarea de reexaminare se depune la AGEPI și conține, după caz, propunerea de includere, excludere sau modificare a unei poziții din listă, precum și argumentele, datele și analizele care justifică propunerea. (4[4])La reexaminarea listei, AGEPI efectuează sau solicită inițiatorului modificării listei efectuarea unei evaluări tehnice, economice și de piață. Evaluarea ia în considerare, în special: a) probabilitatea și amploarea utilizării echipamentului sau

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
			suportului material pentru reprografiere; b) prejudiciul cauzat sau care ar putea fi cauzat titularilor de drepturi prin reprografiere, fără a se lua în calcul prejudiciul minim; c) proporția utilizării private în raport cu utilizarea profesională sau comercială; d) existența unor produse, echipamente sau servicii substituibile; e) efectele măsurilor tehnice de protecție și ale modalităților de licențiere asupra reprografierii; f) datele privind evoluțiile tehnologice și riscurile de reprografiere asociate categoriei de produse examinate; g) faptul că reproducerile realizate din surse ilicite nu se iau în considerare. (4[5]) În listă se includ numai echipamentele și suporturile materiale care sunt concepute pentru realizarea de copii pe hârtie sau pe orice suport similar, prin folosirea oricărui tip de tehnici fotografice sau prin alt proces cu efecte similare, ale operelor exprimate în scris sau grafic, indiferent dacă procedeul folosit este unul analogic sau digital, și sunt utilizate în mod obișnuit sau sunt susceptibile să fie utilizate în mod rezonabil în acest scop. Simpla capacitate tehnică de reproducere sau de stocare, examinată izolat și fără legătură cu utilizarea probabilă,

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
			nu constituie un temei pentru includerea în listă. (4^6) La elaborarea propunerii de modificare a listei, AGEPI organizează consultări publice, în condițiile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, cu autorii și alți titulari de drepturi, reprezentanții acestora, inclusiv organizațiile de gestiune colectivă și entitățile de gestiune independente, utilizatorii și asociațiile lor reprezentative, producătorii, importatorii, centrele de copiere și asociațiile pentru protecția consumatorilor. (4^7) În termen de 60 de zile lucrătoare de la expirarea termenului pentru consultări publice, AGEPI publică raportul de sinteză și analiza care fundamentează propunerea, inclusiv motivele includerii, menținerii, modificării sau excluderii fiecărei categorii de echipamente ori suporturi materiale. În cazul în care apreciază necesară modificarea listei, AGEPI prezintă Guvernului propunerea motivată de proiect de hotărâre pentru modificarea listei. Refuzul motivat al AGEPI de a promova modificarea listei poate fi contestat în condițiile Codului administrativ."
2	Art. 86^1-86^2, 107^1	Art. 86^2 alin. (1) obligă EGI doar să publice pe pagina proprie forma juridică, condițiile de contractare, repertoriul, comisionul și normele de repartiție – fără un raport anual	Completarea art. 86^2 cu un nou alineat: "Entitățile de gestiune independentă al căror volum anual de remunerații colectate depășește [prag] depun la AGEPI, anual, un raport de transparență care conține,

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
		echivalent celui impus OGC la art. 96	cel puțin, informațiile prevăzute la art. 96 alin. (2) lit. a), e) și f)".
3	Art. 74 alin. (2)-(2^1), art. 75 alin. (2)	"Dacă un autor sau titular de drepturi nu a încredințat gestiunea drepturilor sale unei organizații de gestiune colectivă, se consideră că organizația de gestiune colectivă care gestionează drepturi din aceeași categorie are dreptul să gestioneze drepturile sale"	Adăugarea unui alin. (3) la art. 74: "Organizația de gestiune colectivă care acționează în condițiile alin. (2) publică și actualizează trimestrial, pe pagina sa oficială, categoriile de drepturi și repertoriile pentru care acționează în regim de gestiune extinsă".
4	Art. 67 alin. (1)	"Autorii și titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe își pot exercita drepturile patrimoniale în mod individual (gestiune individuală), prin intermediul organizațiilor de gestiune colectivă sau entităților de gestiune independente (gestiune colectivă), în condițiile prezentei legi" – fără precizări privind plata directă către autor de către utilizator	Emiterea de către AGEPI a unui ghid de aplicare care să confirme că, în afara cazurilor de gestiune colectivă obligatorie (art. 70, 78) sau extinsă (art. 74-75), utilizatorul poate achita remunerația direct autorului care face dovada gestiunii individuale, fără obligația de a tranzita plata printr-o OGC.
5	Art. 70 alin. (2)	Articolul 70 alineatul (2) se completează cu litera j) cu următorul cuprins: „j) dreptul de transmisie de programe prin introducere directă, conform prevederilor art. 75^1 ."	Se propune modificarea art. 70 alin. (2) lit. c) după cum urmează: „c) dreptul artiștilor interpreți sau executanți și al producătorilor de fonograme la remunerația unică echitabilă pentru radiodifuzarea sau orice comunicare publică a fonogramelor publicate în scop comercial, în condițiile art. 73, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 73 alin. (3^1);"
6	Art. 73		Se propune completarea art. 73 cu alineatele (3^1)-(3^2) cu următorul conținut: „(3^1) Prin derogare de la art. 70 alin. (1) și alin. (2) lit. c), gestiunea colectivă obligatorie nu se aplică în privința fonogramelor determinate pentru care titularii dreptului la

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
			remunerația prevăzută la alin. (1), personal sau prin intermediul unei persoane autorizate în mod expres în acest scop, au optat pentru gestiunea individuală și au reglementat prin contract cu utilizatorul plata remunerației unice echitabile pentru utilizarea respectivă. (3²) Utilizatorul care invocă prevederile alin. (3¹) are obligația de a deține acte care permit identificarea repertoriului utilizat și confirmă dreptul persoanei cu care a contractat de a gestiona drepturile și de a încasa remunerația prevăzută la alin. (1) în numele tuturor categoriilor de titulari îndreptățiți. ”
7	Art. II alin. (1) lit. b)	"...pct. 39-45, pct. 47, 49, 58 și pct. 50, care intră în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană" – fără termen minim de preaviz față de operatori	Completarea art. II cu: "Prevederile menționate la lit. b) intră în vigoare la cel puțin 12 luni de la data confirmării oficiale a datei aderării, chiar dacă aceasta este anterioară datei efective a aderării".
8	Nota de fundamentare, pct. 4.3	"Modificările introduse conform proiectului ... generează efecte importante și asupra mediului de afaceri" – afirmație generală, fără cifre	Completarea pct. 4.3 din nota de fundamentare cu o estimare cuantificată a costurilor pentru cel puțin cele patru categorii de operatori afectați identificate în prezenta poziție (importatori de echipamente, biblioteci private, EGI, utilizatori de retransmisie).
9	Art. 46¹ alin. (2) lit. c)	„Drepturile prevăzute la alin. (1) nu se aplică (...) utilizării unor cuvinte individuale sau a unor extrase foarte scurte dintr-o publicație de presă” — fără niciun prag cantitativ sau calitativ care să delimiteze noțiunea de „extras foarte scurt”	Stabilirea, prin norme metodologice sau printr-un ghid AGEPI, a unui prag orientativ pentru „extras foarte scurt” (de exemplu, număr de caractere sau proporție din text), pentru a oferi operatorilor un reper practic de conformare.
10	Art. 46¹ alin. (6)	„Autorii operelor încorporate într-o publicație de presă au dreptul la	Instituirea unei proceduri de mediere sau arbitraj accesibile înainte de

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.

A.P."Camera de Comerț Americană din Moldova"
Nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, Chișinău,Moldova, MD-2005
+373 22 211 781 /fax/ +373 22 211 782
info@amcham.md / www.amcham.md

Nr.	Prevedere	Norma propusă în proiect	Recomandare
		o parte corespunzătoare din veniturile pe care le obțin editorii (...), având în vedere principiul libertății contractuale și cel al unui echilibru just între drepturile și interesele părților" — fără nicio procedură de soluționare a dezacordurilor privind cuantumul compensației	litigiu, pentru situațiile în care editorul și platforma/agregatorul nu ajung la un acord privind compensația, pentru a evita ca operatorii mici să fie forțați fie să accepte condiții dezavantajoase, fie să întrerupă serviciul.
11	Art. 46[1] alin. (1)	„Editorul publicației de presă are dreptul patrimonial exclusiv de a autoriza sau de a interzice utilizarea online a propriilor publicații de presă (...) prin: a) reproducerea (...); b) punerea la dispoziția publicului" — fără nicio precizare privind serviciile de monitorizare media care operează deja în baza unor licențe sau abonamente distincte cu editorii	Clarificarea explicită a faptului că serviciile de monitorizare media care operează în baza unor licențe sau abonamente distincte cu editorii nu sunt afectate suplimentar de noul drept, pentru a evita dubla plată.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md.